

TUTKIMUSOSIO

Kansalaiset: Inflaatio, energian hinta ja riittävyys huolettavat kaikkein eniten, ilmastonmuutos vähiten

Kansalaisten enemmistö on erittäin tai melko paljon huolissaan omasta tai läheistensä tulevaisuudesta kaikissa kysytyissä asioissa. Suomalaisten suurimmat huolenaiheet tiivistyvät pariin kolmeen uhkatekijään. Reilut neljä viidestä täysi-ikäisistä ja alle 80-vuotiaista suomalaisista on itsensä tai läheistensä kannalta erittäin tai melko huolissaan inflaatiosta (84 %), energian hinnasta ja riittävydestä (82 %), käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksesta.

Näiden kahden jälkeen merkittävimmät huolet ovat sosiaali- ja terveyspalveluiden riittämättömyys (77 %), Venäjän sotilaalliset toimet ja painostus (77 %) sekä maamme velkaantuminen (71 %). Kaksi kolmesta kantaa huolta myös maan taloudellisesta taantumisesta (67 %).

Huolilistan tyvipäähän asettuu kolme uhkatekijää, mutta niitäkin pitää huolena yli puolet suomalaisista. Nämä ovat työttömyyden lisääntyminen (62 %), korkotason nousu (60 %) ja ilmastonmuutoksen seuraukset (59 %). Varsin moni, noin kolmannes, on näistä asioista jokseenkin huoleton itsensä tai läheistensä kannalta.

Sukupuoli erottelee jonkin verran näkemyksiä. Naiset ovat miehiä huolestuneempia etenkin sosiaali- ja terveyspalveluiden riittävydestä, ilmastonmuutoksen seuraamuksista sekä Venäjän sotilaallisista toimista. Miehiä vaivaa naisia enemmän oikeastaan vain maamme velkaantuminen.

Ikäryhmien näkemykset ovat melko yhtenäisiä eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta. Nuoret, 18–30-vuotiaat, ovat keskimäärää vähemmän huolestuneita maan velkaantumisesta ja Venäjän sotilaallisista toimista. Muissa asioissa nuorten huolet eivät olennaisesti poikkea väestön keskiarvosta, eivät edes ilmastonmuutoksen seurausten osalta. Venäjän sotilaalliset toimet ovat asia, jonka kohdalla huolet lisääntyvät johdonmukaisesti varttuneimman ikäluokan suuntaan. Yli 60-vuotiaista lähes yhdeksän kymmenestä tuntee levottomuutta asian suhteen.

Koulutustausta ja sosiaalinen asema heijastuvat vastauksissa oikeastaan vain silloin, kun kysytään ilmastonmuutoksesta. Korkeasti koulutetuista enemmän kuin kaksi kolmesta on erittäin tai melko varuillaan ilmastonmuutoksen seuraamuksista, kun peruskoulutuksen saaneista vain joka toinen.

Asuinalue on selkeimmin yhteydessä näkemyksiin, kun suurennuslasin alle poimitaan ilmastonmuutoksen seuraamukset. Pääkaupunkiseudulla ja kaupunkimaisissa kunnissa valtaosa ilmoittaa olevansa erittäin tai melko huolissaan. Maaseutumaisissa kunnissa asuvista enemmistö ei juurikaan murehdi asiasta.

Puoluekanta on yhteydessä näkemyksiin. Inflaatio oli laajimmin kaikkien kuuden suurimman puolueen "top 3"-listalla lukuun ottamatta vihreiden tukijoita. Muuten kannat jakaantuivat kolmen kärjen osalta kahteen leiriin: Kokoomuksen, perussuomalaisten ja keskustan kannattajien kolmen kärjessä kaikilla oli energian hinta ja riittävyys. Kaikkien kolme listalle mahtuivat myös yleinen hintojen nousu, inflaatio ja maan velkaantuminen. Keskustan kannattajien suurimmat murheet ovat lähempänä perussuomalaisten ja kokoomuksen kannattajien näkemyksiä kuin hallituskumppanien tukijoiden.

Vastaavasti SDP:n, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajien kolmen kärjessä oli sosiaali- ja terveyspalvelujen riittävyys. Lisäksi SDP:n ja vihreiden kannattajien yhdistävänä huolena oli Venäjän sotilaalliset toimet ja painostus. Vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajille puolestaan yhteinen huoli oli ilmastomuutoksen seuraukset.

SDP:n kannattajien kolme suurinta huolta (erittäin tai melko huolissaan):

1 Sosiaali- ja terveyspalveluiden riittämättömyys	86 %
2 Venäjän sotilaalliset toimet ja painostus	83 %
3 Yleinen hintojen nousu, inflaatio	82 %

Perussuomalaisten kannattajien kolme suurinta huolta (erittäin tai melko huolissaan):

1 Energian hinta ja riittämättömyys	90 %
2 Yleinen hintojen nousu, inflaatio	90 %
3 Maan velkaantuminen	84 %

Kokoomuksen kannattajien kolme suurinta huolta (erittäin tai melko huolissaan):

1 Energian hinta ja riittämättömyys	90 %
2 Maan velkaantuminen	89 %
3 Yleinen hintojen nousu, inflaatio	89 %

Keskustan kannattajien kolme suurinta huolta (erittäin tai melko huolissaan):

1 Energian hinta ja riittämättömyys	85 %
2 Yleinen hintojen nousu, inflaatio	84 %
3 Maan velkaantuminen	82 %

Vihreiden kannattajien kolme suurinta huolta (erittäin tai melko huolissaan):

1 Ilmastomuutoksen seuraamukset	95 %
2 Sosiaali- ja terveyspalveluiden riittämättömyys	78 %
3 Venäjän sotilaalliset toimet ja painostus	78 %

Vasemmistoliiton kannattajien kolme suurinta huolta (erittäin tai melko huolissaan):

1 Sosiaali- ja terveyspalveluiden riittämättömyys	89 %
2 Ilmastomuutoksen seuraamukset	84 %
3 Yleinen hintojen nousu, inflaatio	82 %

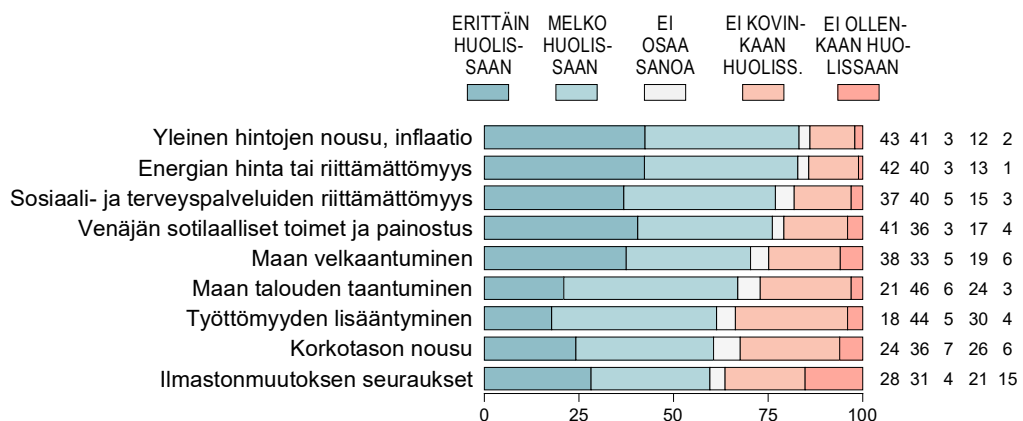
Tutkimuksen toteutus

Tuoreessa Ilmapuntari-tutkimuksessa selvitettiin kansalaisten huolestumista joukosta uhkatekijöitä. Vastaajat arvioivat uhkia oman itsensä, lastensa tai läheistensä tulevaisuuden kannalta neliportaisella huoliasteikolla. Arvioinnin kohteena olleita uhkatekijöitä oli kaikkiaan yhdeksän. Kysymys kuului seuraavasti: *”Kuinka huolissasi olet omasta, lastesi tai läheistesi tulevaisuudesta ajatellen seuraavia uhkiksi koettuja asioita?”* Jakaumatasolla tuloksia voidaan tulkita monella eri tavalla. Tässä tarkastelun perustaksi valitaan niiden osuudet, jotka olivat eri asioista erittäin tai melko huolissaan.

KAKS - Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 1.-5.10.2022. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.010. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

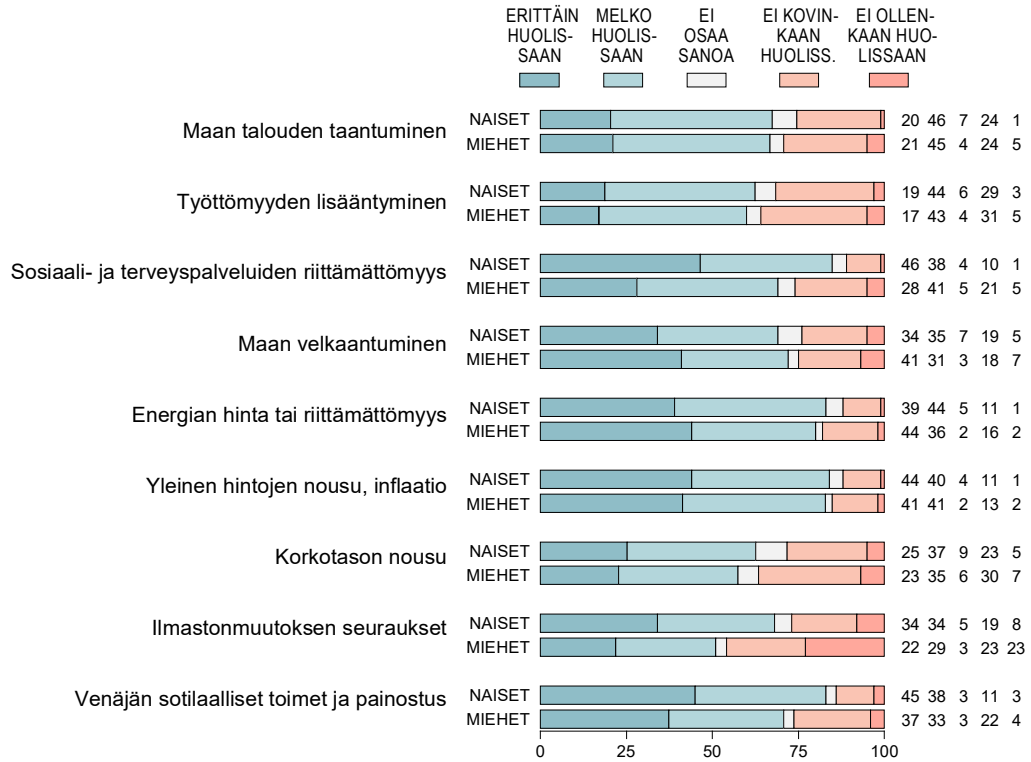
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.

Kuvio 8. KUINKA HUOLISSAAN ON OMASTA, LASTENSA TAI LÄHEISTENSÄ TULEVAISUUDESTA AJATELLEN SEURAAVIA UHKIKSI KOETTUJA ASIOITA (%).

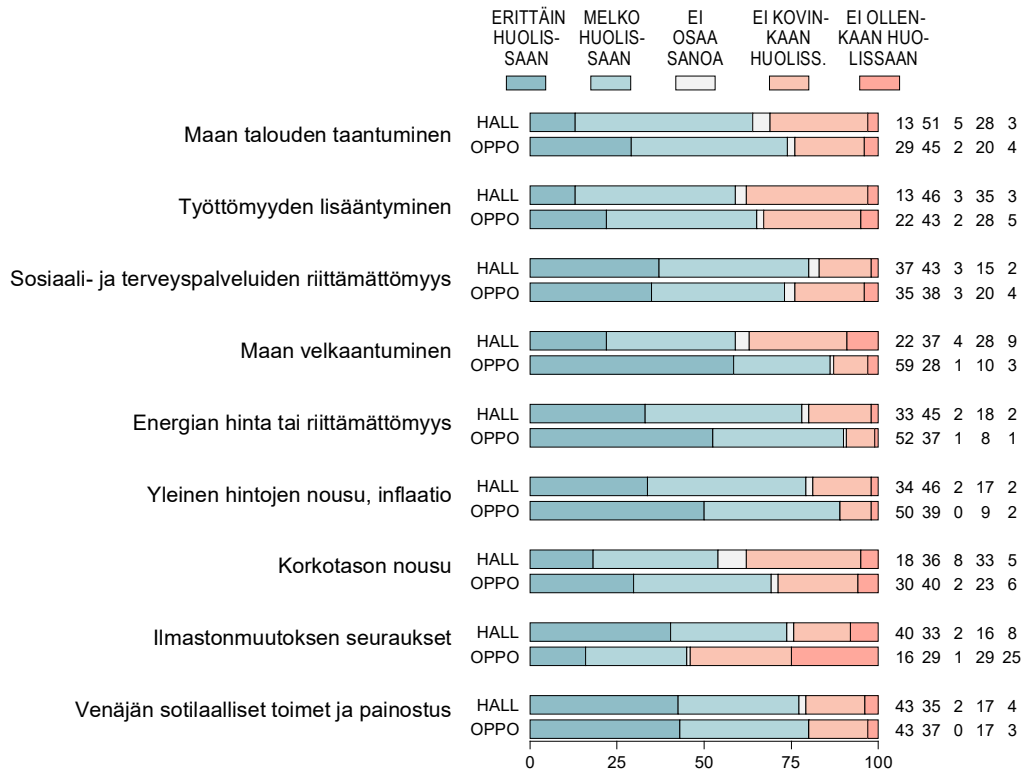
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2022

Kuvio 8s. KUINKA HUOLISSAAN ON OMASTA, LASTENSA TAI LÄHEISTENSÄ TULEVAISUUDESTA: NAISET vs. MIEHET (%).

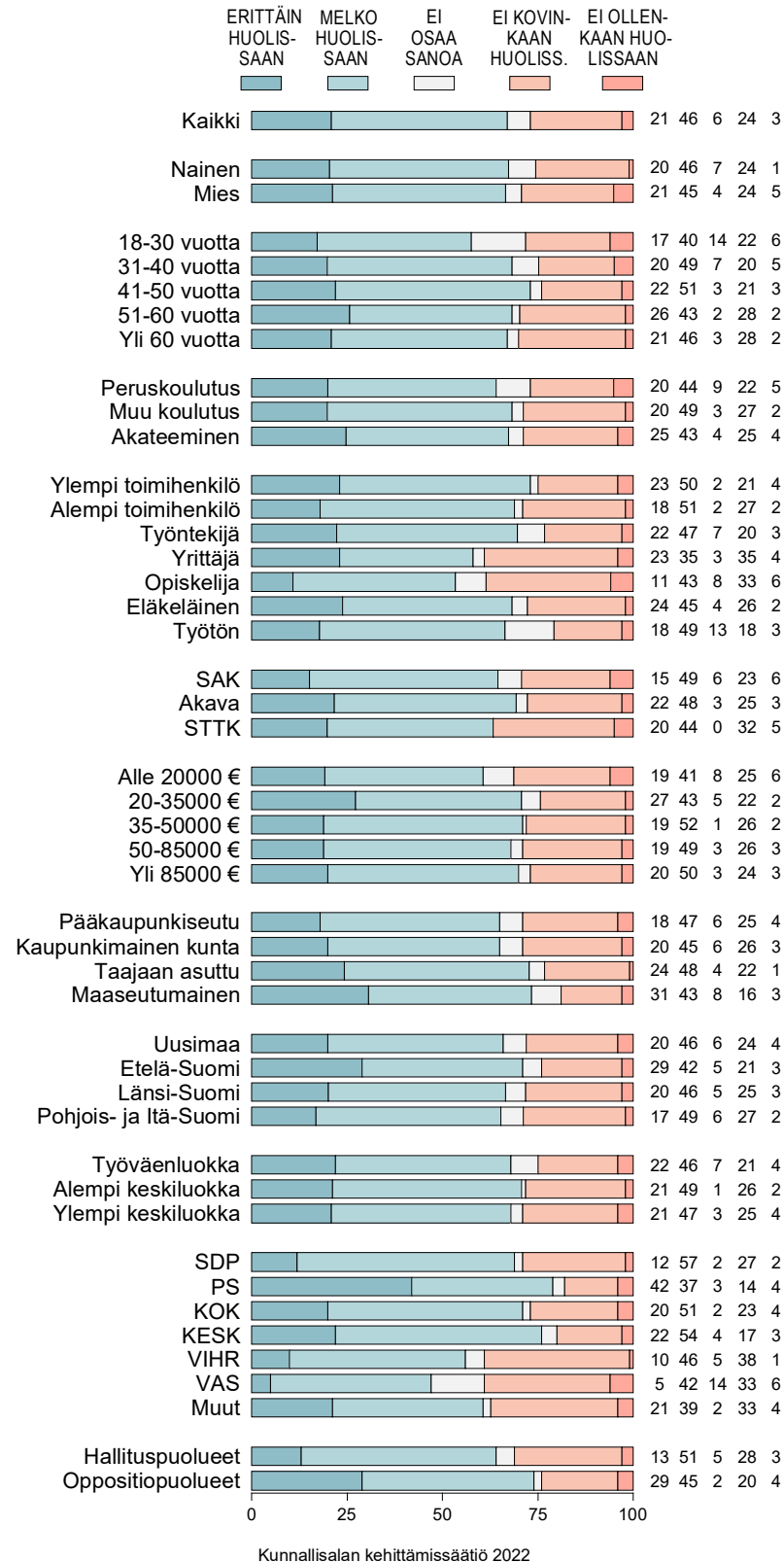
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2022

Kuvio 8h. KUINKA HUOLISSAAN ON OMASTA, LASTENSA TAI LÄHEISTENSÄ TULEVAISUUDESTA: HALLITUSPUOLUEIDEN (HALL) vs. OPPOSITIOPUOLUEIDEN (OPPO) KANNATTAJAT (%).

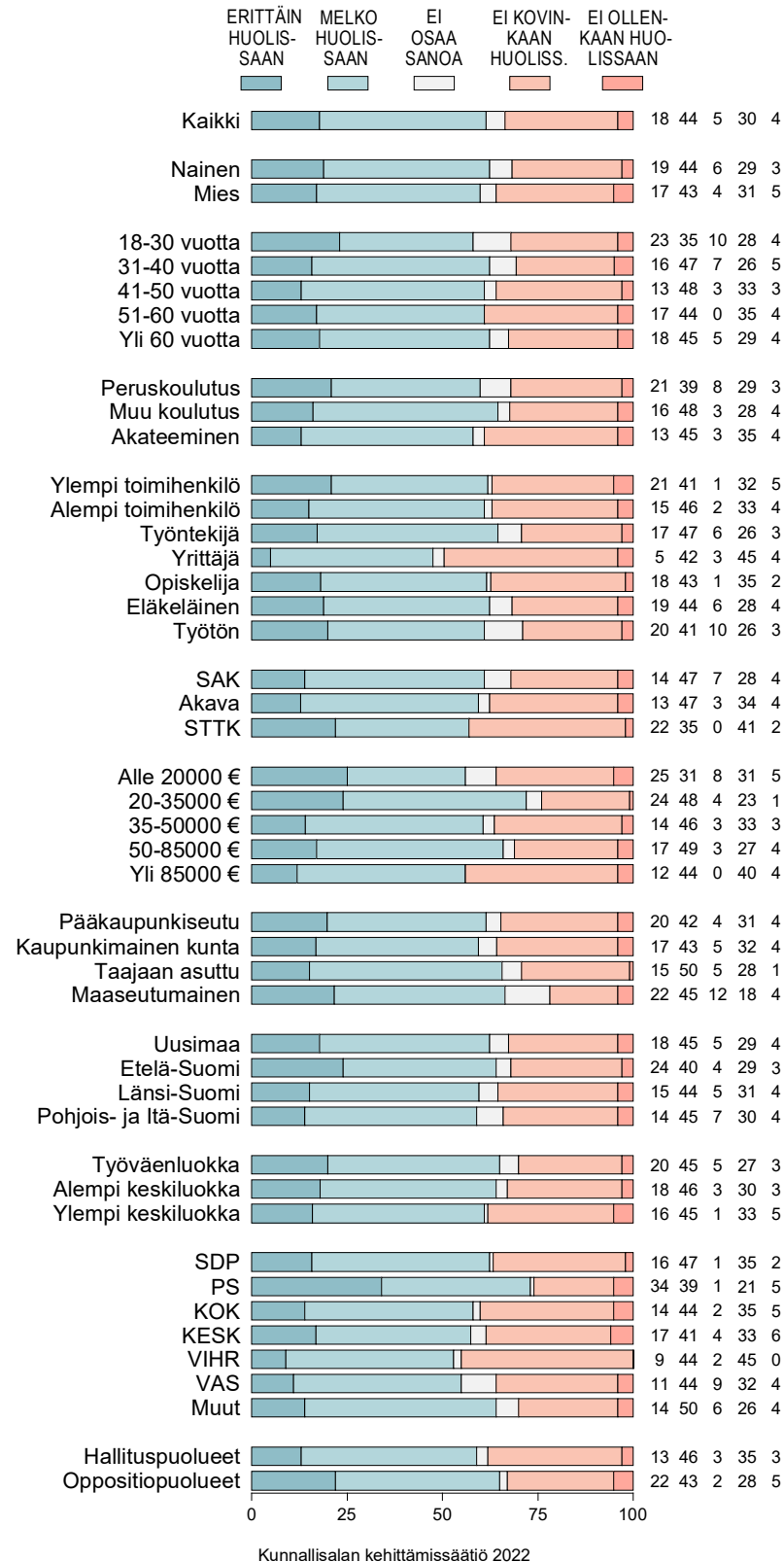

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2022

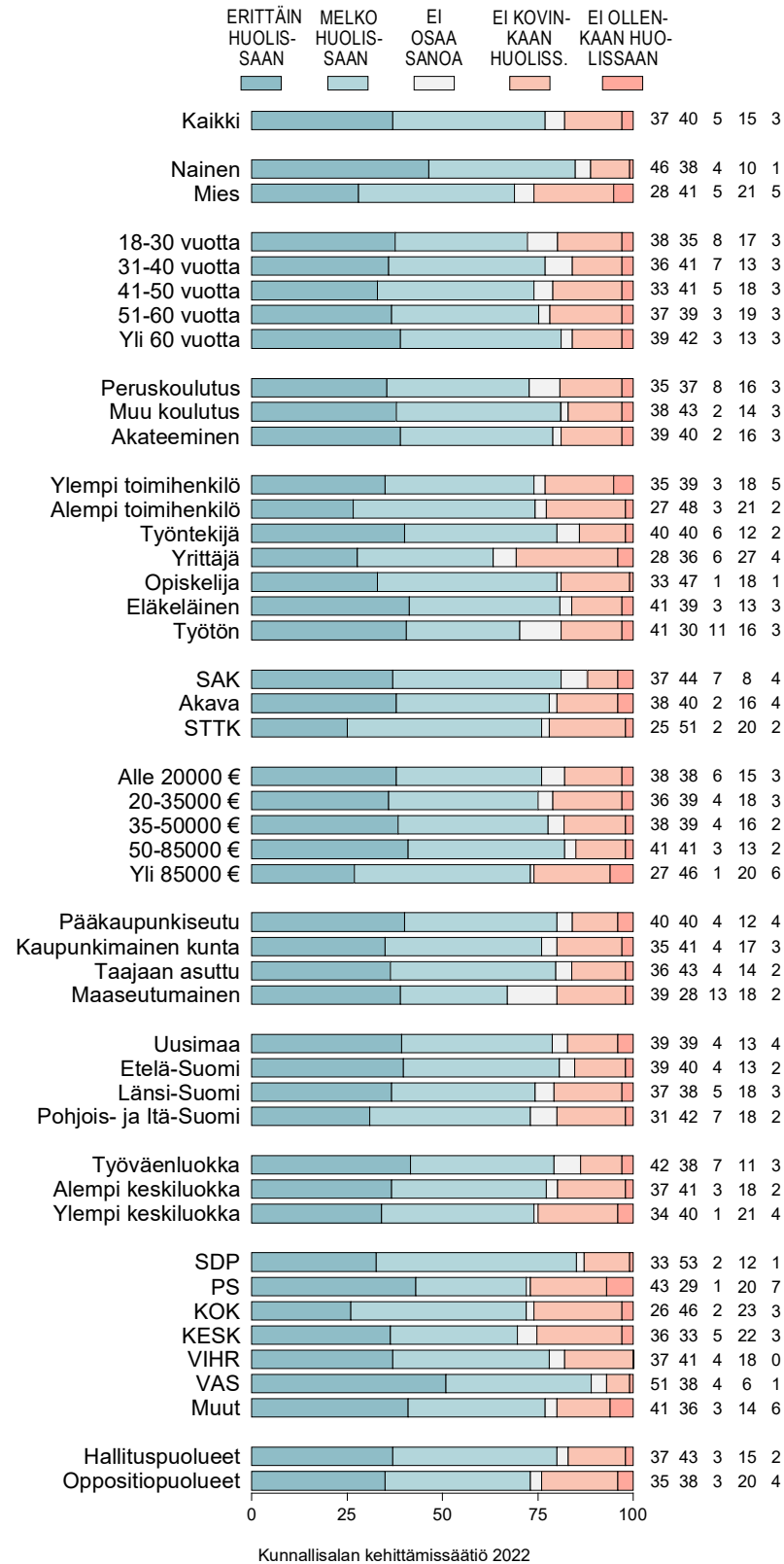
**Kuvio 8-1. KUINKA HUOLISSAAN ON TULEVAISUUDESTA: MAAN TALOU-
DEN TAANTUMINEN (%).**

**Kuvio 8-2. KUINKA HUOLISSAAN ON TULEVAISUUDESTA: TYÖTTÖ-
 MYYDEN LISÄÄNTYMINEN (%).**

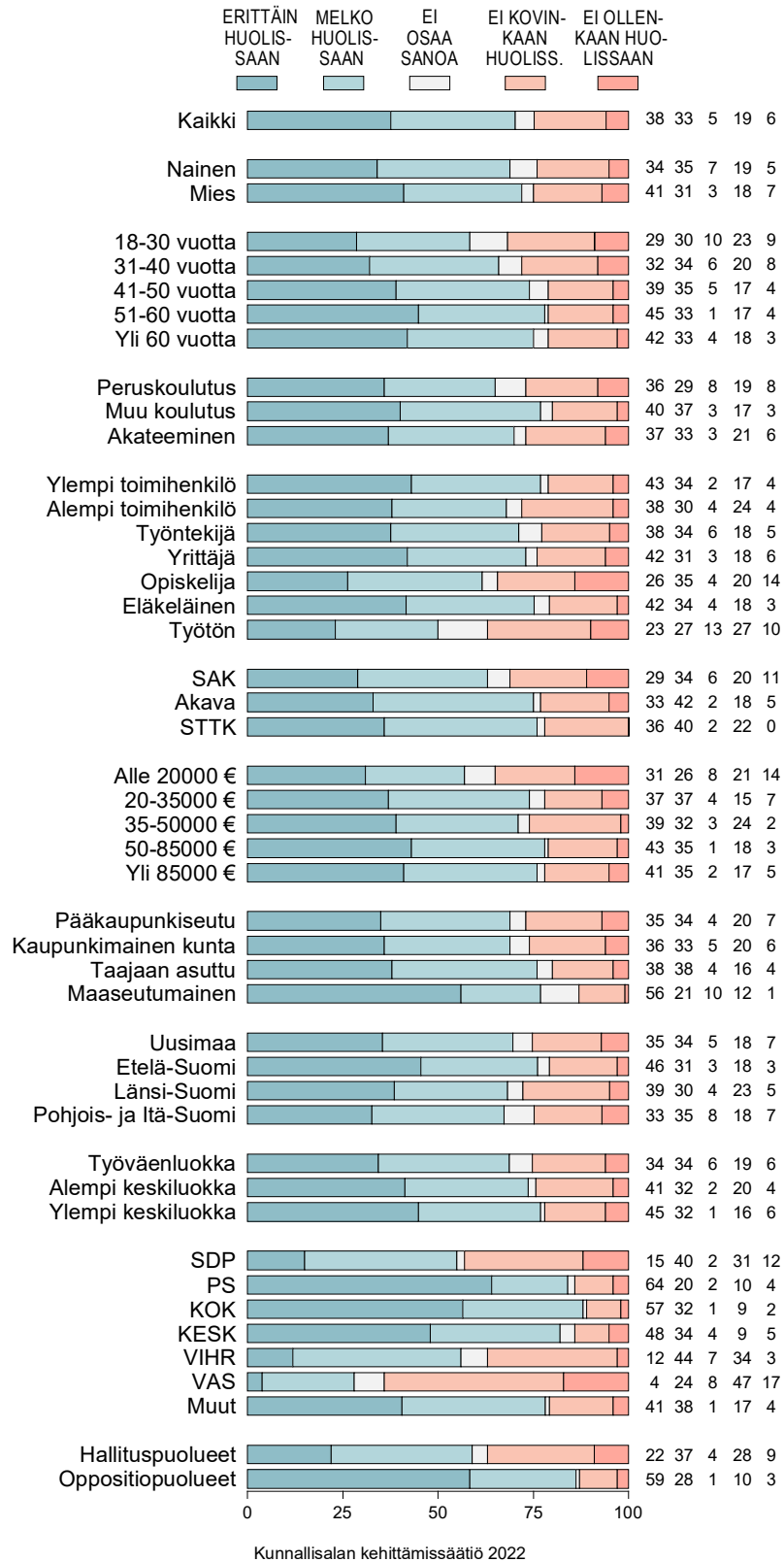

Kuvio 8-3. KUINKA HUOLISSAAN ON TULEVAISUUDESTA: SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUIDEN RIITTÄMÄTTÖMYYS (%).

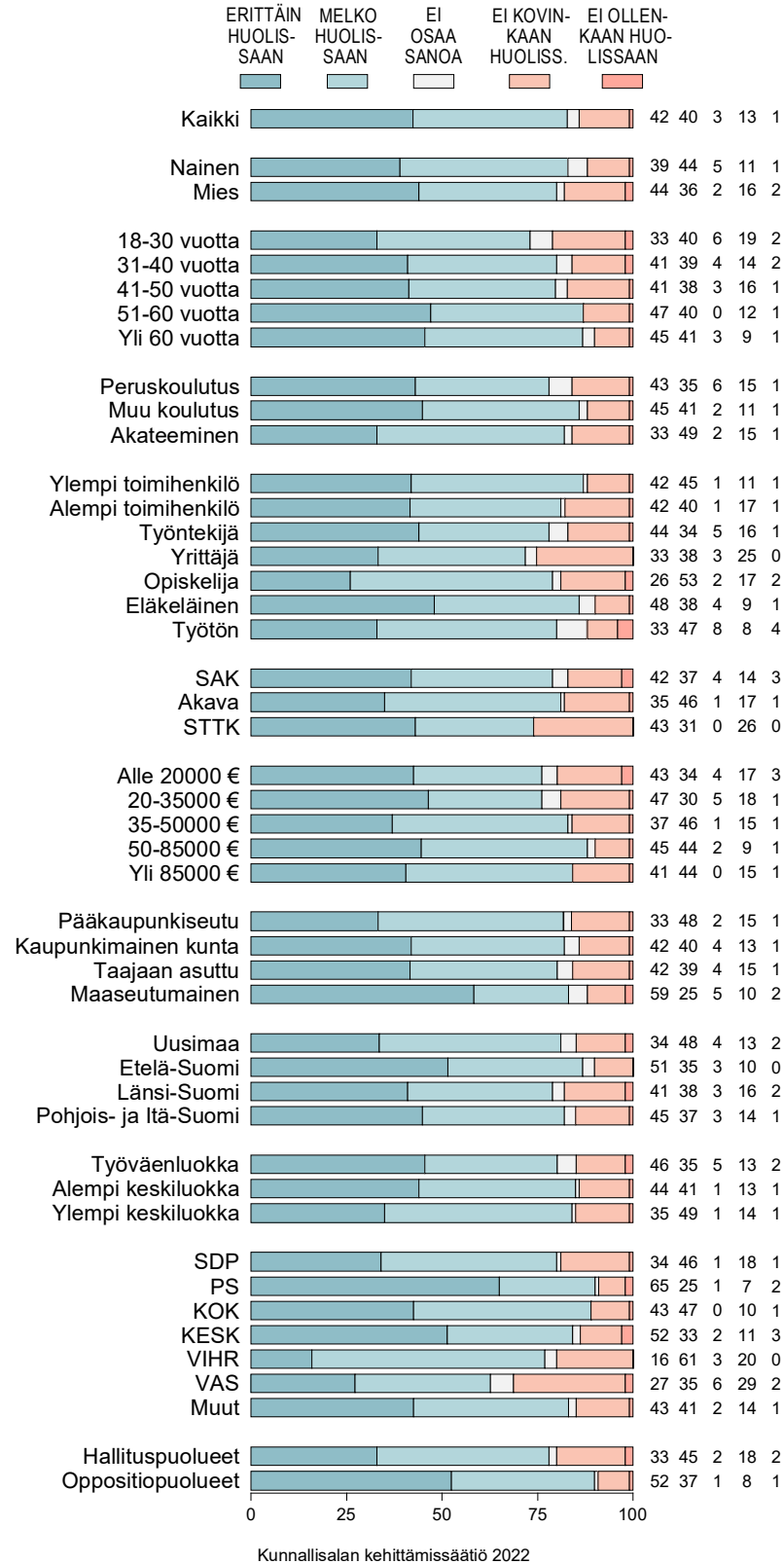

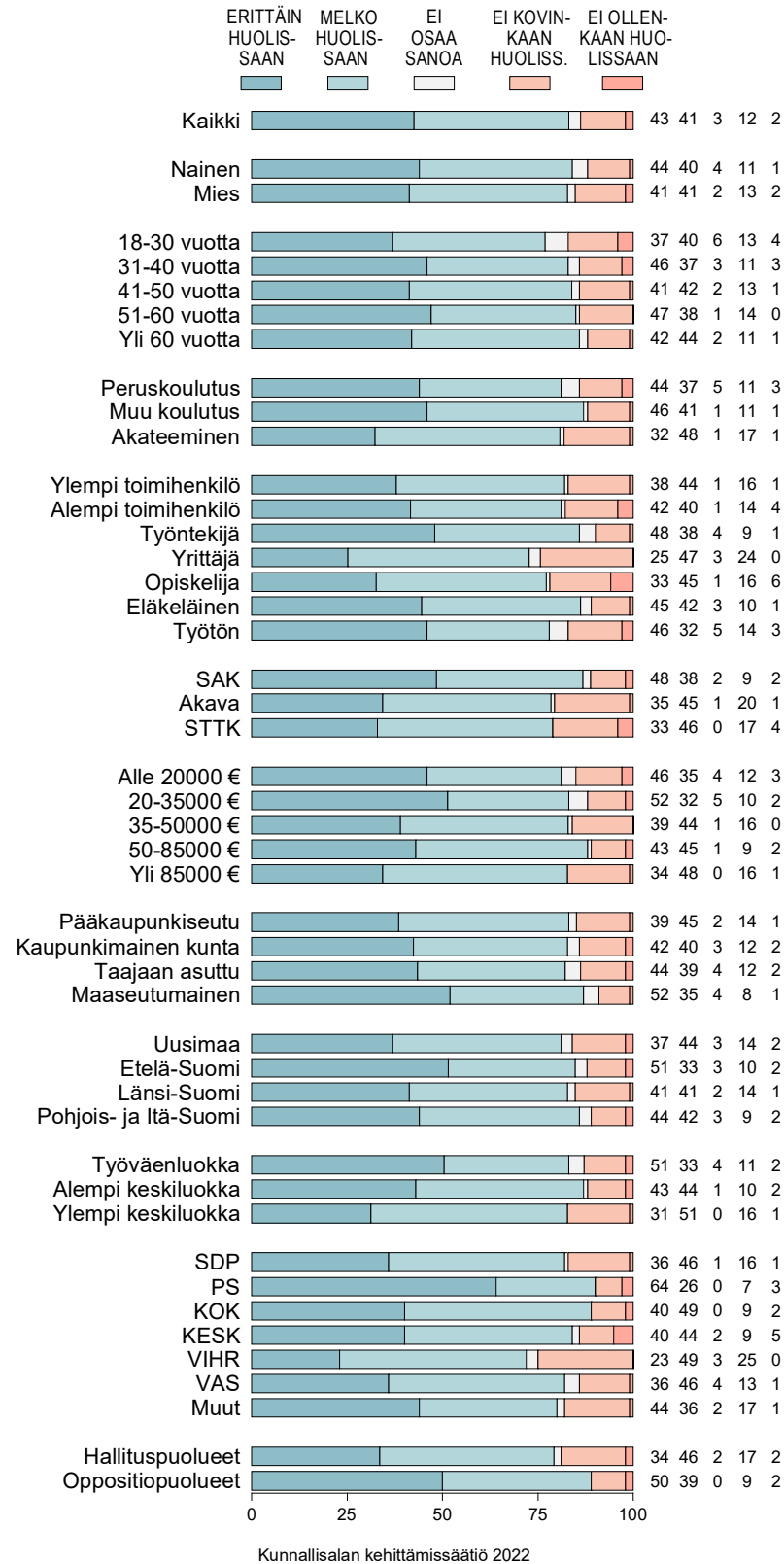
Kuvio 8-4. KUINKA HUOLISSAAN ON TULEVAISUUDESTA: MAAN VELKAANTUMINEN (%).

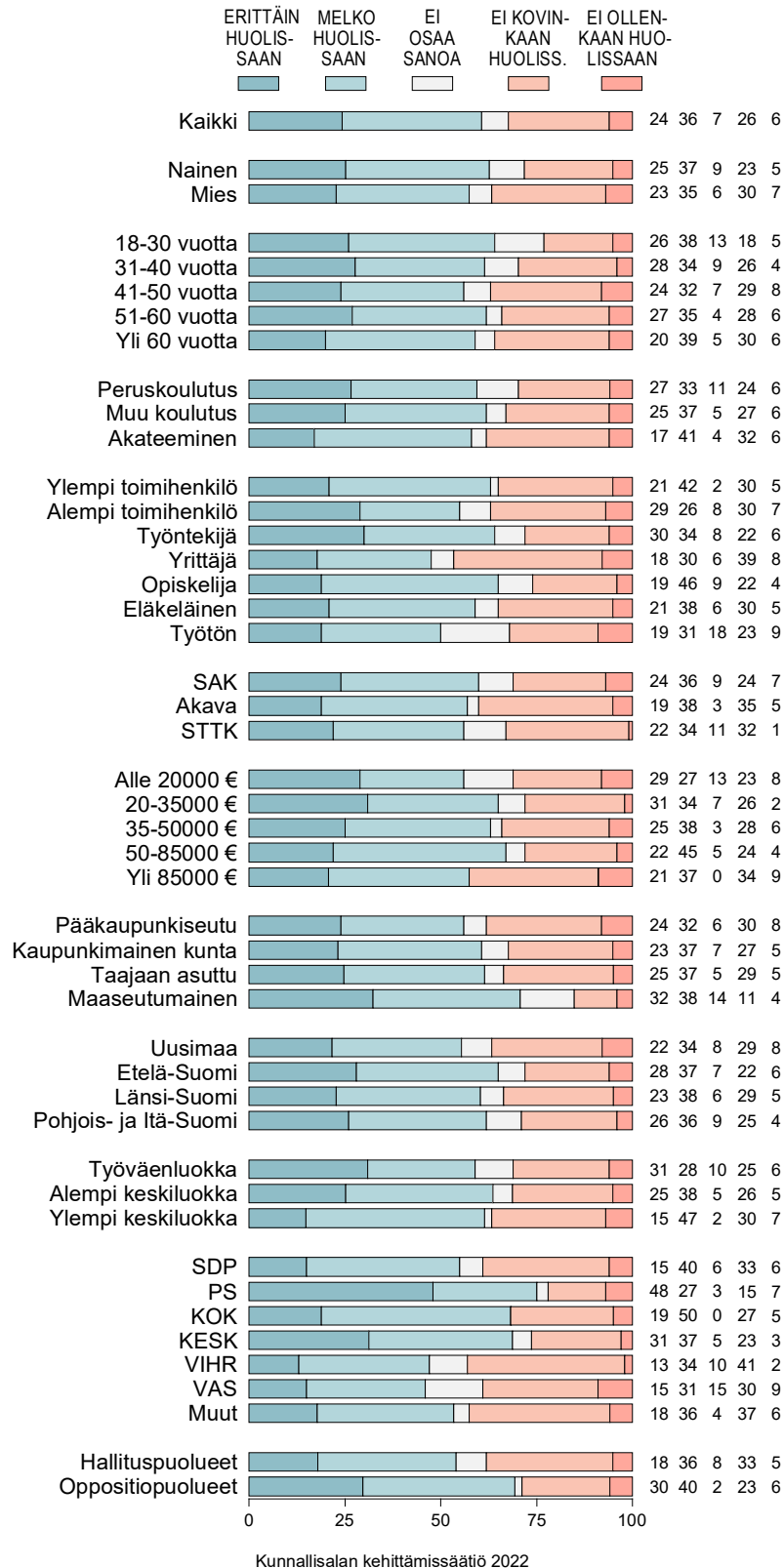
Kuvio 8-5. KUINKA HUOLISSAAN ON TULEVAISUUDESTA: ENERGIAN HINTA TAI RIITTÄMÄTTÖMYYS (%).

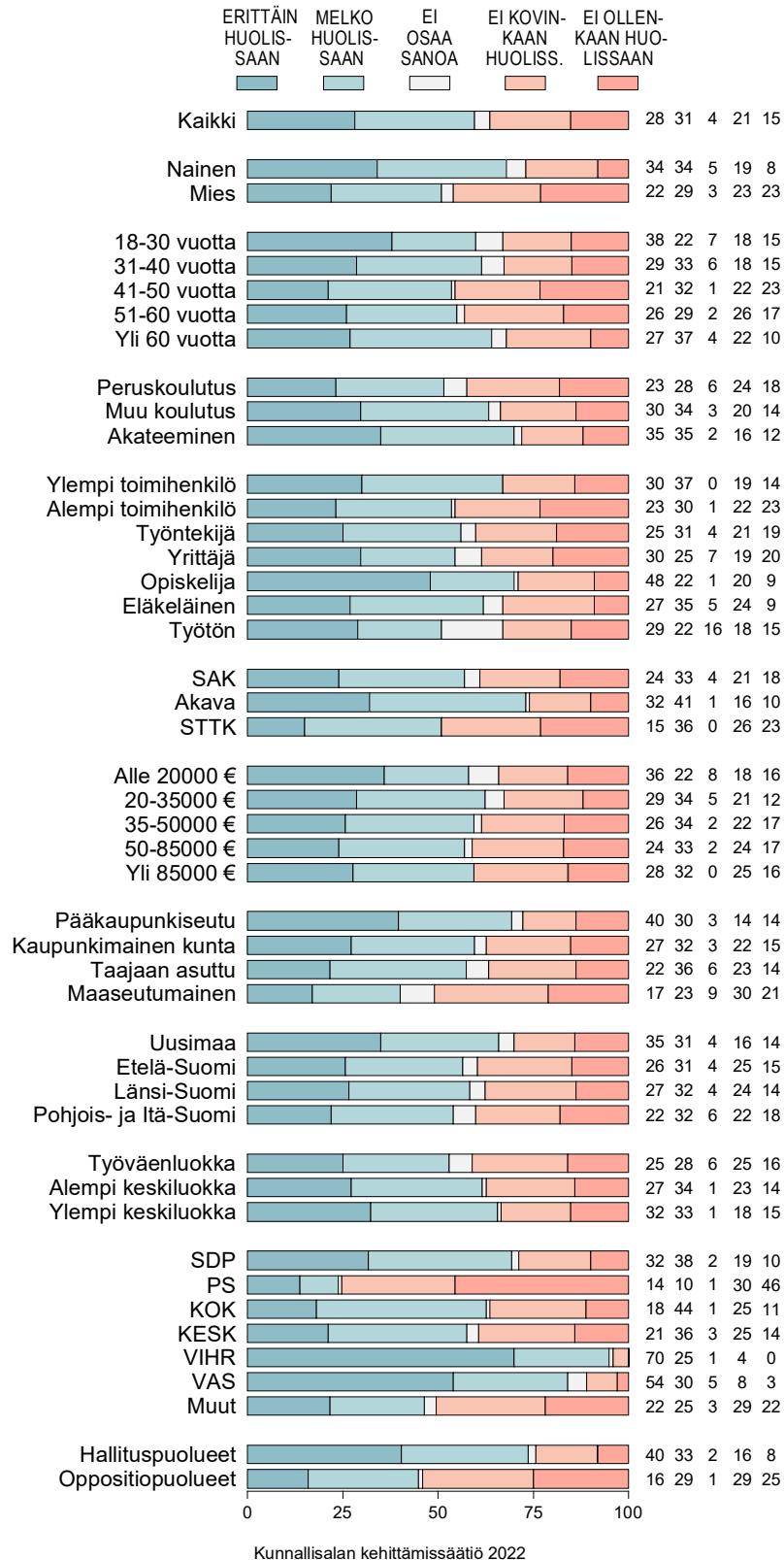
Kuvio 8-6. KUINKA HUOLISSAAN ON TULEVAISUUDESTA: YLEINEN HINTOJEN NOUSU, INFLAATIO (%).

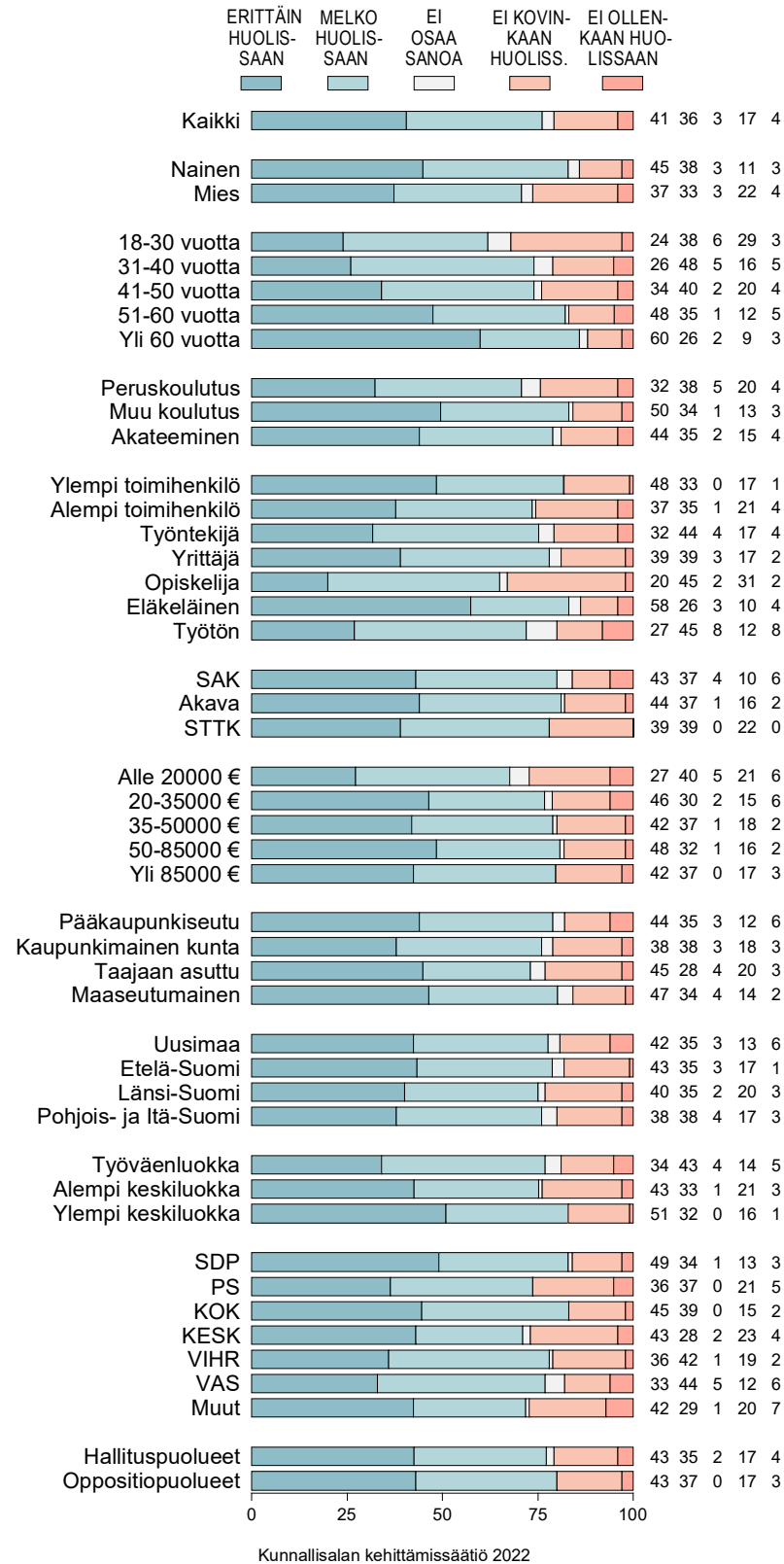
Kuvio 8-7. KUINKA HUOLISSAAN ON TULEVAISUUDESTA: KORKOTASON NOUSU (%).

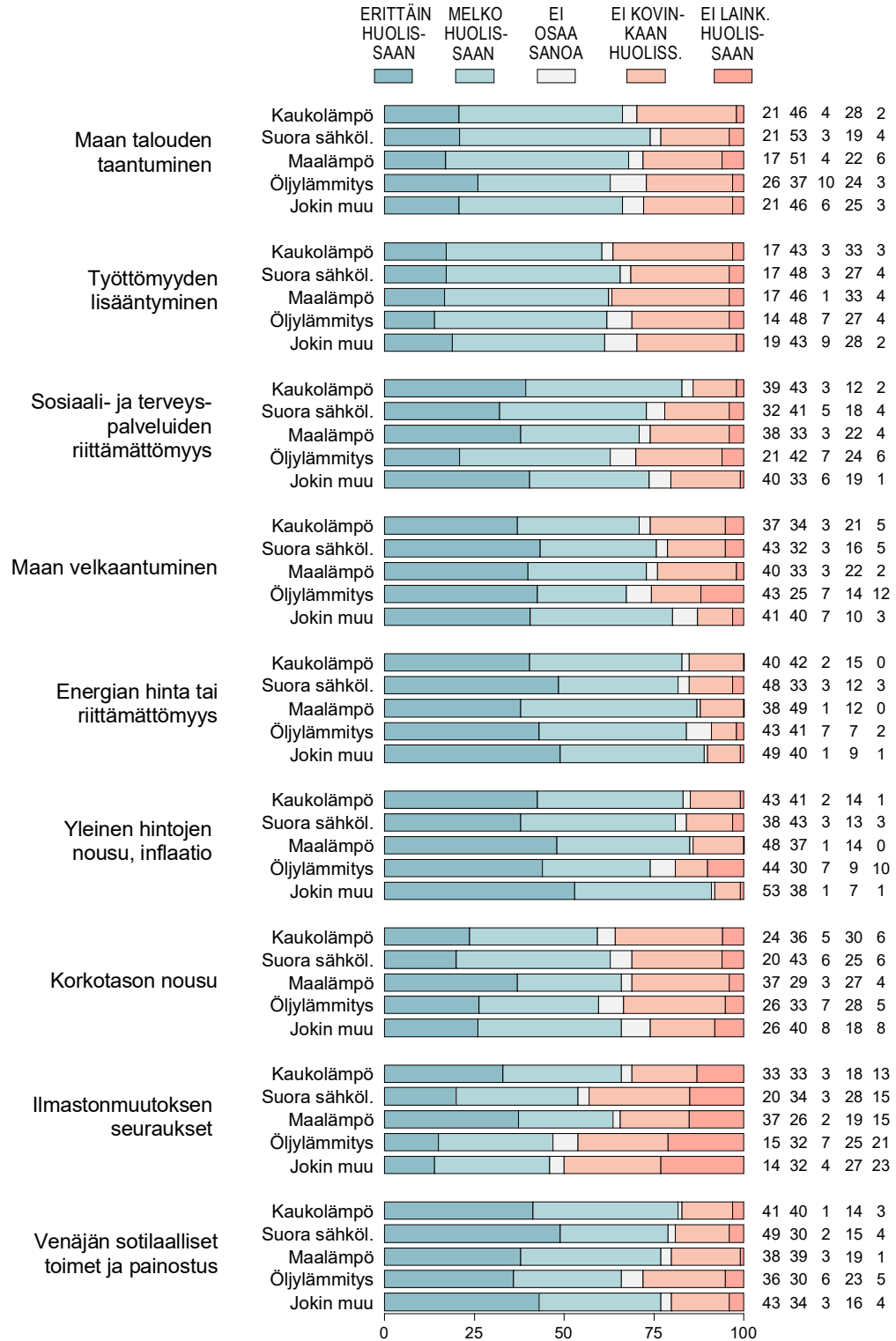
Kuvio 8-8. KUINKA HUOLISSAAN ON TULEVAISUUDESTA: ILMASTONMUUTOKSEN SEURAUKSET (%).

Kuvio 8-9. KUINKA HUOLISSAAN ON TULEVAISUUDESTA: VENÄJÄN SOTILAALLISET TOIMET JA PAINOSTUS (%).

Kuvio 8Lm. KUINKA HUOLISSAAN ON TULEVAISUUDESTA: ARVIOT ASUNNON LÄMMITYSMUODON MUKAAN (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2022